

Kopsavilkums par SIA “Depozīta Iepakojuma Operators” iesniegto depozīta sistēmas dalības maksas projektu

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (turpmāk – Regulators) 2022.gada 7.decembrī saņēma SIA “Depozīta Iepakojuma Operators” (turpmāk – DIO vai komersants) depozīta sistēmas dalības maksas projektu un tā aprēķinu pamatojošos dokumentus (turpmāk – maksas projekts):

	Vienreiz lietojamais depozīta iepakojums					Atkārtoti lietojamais depozīta iepakojums	
	Plastmasa (caursp.)	Plastmasa (krāsaina)	Metāls (AL)	Metāls (Fe)	Stikls	Universāla dizaina	Individuāla dizaina
Pašreiz piemērotā maksa, EUR/vien.	0,0009	0,0037	0	0,0093	0,018	0,0256	0,0126
Maksas projekts, EUR/vien.	0,0048	0,0282	0	0	0,0439	0,0869	0,0216
Maksas projekta izmaiņas, salīdzinot ar piemēroto maksu, %	433%	662%	0%	-100%	144%	239%	71%

Komersants Latvijā depozīta iepakojuma apsaimniekošanas nozarē sniedz depozīta sistēmas operatora (turpmāk – DSO) depozīta sistēmas nodrošināšanas pakalpojumu, ko DSO nodrošina depozīta iepakotājiem un iepakojuma importētājiem.

Depozīta iepakotāji par minēto sabiedrisko pakalpojumu maksā depozīta sistēmas dalības maksu, tādējādi nodrošinot savu dalību depozīta sistēmā (turpmāk – DS). Dalības maksa ir tikai viens no DSO finansējuma avotiem. Iepakotāji ar dalības maksu nosedz to DS nodrošināšanas izmaksu daļu, ko nenosedz ieņēmumi no pārstrādei un realizācijai sagatavotā depozīta iepakojuma realizācijas un pircējiem neizmaksātās depozīta maksas par sistēmā neatgriezto iepakojumu.

Atbilstoši spēkā esošajam normatīvajam regulējumam¹, DIO 2020.gadā, piedaloties Valsts vides dienesta (turpmāk – VVD) izsludinātajā konkursā uz DSO vietu, iesniedza DS dalības maksas aprēķinu, kas izstrādāts saskaņā ar DS nodrošināšanai nepieciešamo finanšu aplēsi, kas sagatavota saskaņā ar Regulatora noteikto [“Depozīta sistēmas dalības maksas aprēķināšanas metodiku”](#). Uzsākot savu darbību 2022.gada 1.februārī, DIO pašreiz iepakotājiem piemēro DS dalības maksas aplēsi, kas aprēķināta, pretendējot konkursā uz DSO vietu. Maksas aplēse jāpiemēro līdz brīdim, kamēr stājas spēkā Regulatora apstiprināta DS dalības maksa.

Maksas projekts aprēķināts vienai tirgū laistai iepakojuma vienībai atbilstoši DS iekļautajiem iepakojuma materiāla veidiem un atbilstoši tam, vai iepakojums paredzēts vienreizējai vai atkārtotai lietošanai. Iesniegtais maksas projekts paredz DS dalības maksu pieaugumu no 2023.gada 1.aprīļa. Maksas palielinājums sagaidāms visiem iepakojuma veidiem, izņemot metāla iepakojumu, kura apsaimniekošanu DS pilnībā iespējams nodrošināt ar savāktā metāla iepakojuma realizācijas ieņēmumiem.

Maksas pieaugums saistīts galvenokārt ar viena no finansējuma avotiem – pircējiem neizmaksātās depozīta maksas – būtisku samazinājumu, kuru savukārt radījis DS atgrieztā iepakojuma apjoma būtisks pieaugums, pircējiem arvien apzinoties sistēmas izdevīgumu.

DS nodrošināšanas izmaksu pieaugumu veicinājis arī darba algu, energoresursu un degvielas cenu pieaugums valstī. Tā rezultātā būtiski pieaugušas arī visu iepakojuma veidu depozīta

¹ [Iepakojuma likuma](#) 18.¹⁵ pants.

iepakojuma apsaimniekošanas maksas izmaksas, kas ir lielākais izmaksu postenis. Iepakojuma apsaimniekošanas maksu² DSO maksā tirgotājiem par katru apsaimniekotā iepakojuma vienību kā kompensāciju par to, ka tirgotājs nodrošina iepakojuma pieņemšanu, iepakojuma uzglabāšanu un tā sagatavošanu tālākai transportēšanai uz šķirošanas centru. Jau no 2023.gada 1.janvāra DSO norēķinos ar tirgotājiem par vienu depoziā vienības apsaimniekošanu piemēros būtiski lielāku apsaimniekošanas maksu, salīdzinot ar pašreiz piemēroto.

Būtiski pieaugušas arī depoziā iepakojuma automātu nomas izmaksas, kas atbilstoši spēkā esošā līguma nosacījumiem³ ar automātu piegādātāju, palielinājis cenu par vienu automātā pieņemto iepakojuma vienību atbilstoši indeksācijai ar patēriņa cenu izmaiņas koeficientu.

DIO reģistrēta 2020.gada 2.jūnijā ar mērķi – piedalīties VVD izsludinātajā atklātajā konkursā uz DSO vietu, kuram bija jāievieš un turpmāko 7 gadu laikā⁴, t.i. no 2022.gada 1.februāra – 2029.gada 31.janvārim, jānodrošina dzērienu iepakojuma DS Latvijā. DIO dalībnieki ir dzērienu ražotāji, plastmasas iepakojuma pārstrādātāji un mazumtirgotāji: SIA “Alus un dzērienu iepakojuma savienība” (18,07%), SIA “Coca-Cola HBC Latvia” (18,07%), AS “PET Baltija” (12,05%), AS “Cēsu alus” (12,05%), AS “Aldaris” (12,05%), SIA “Cido Grupa” (12,05%), Latvijas Mazumtirgotāju Biedrība” (9,64%) un Latvijas Alus Darītāju Savienība (6,02%).

DIO pamata saimnieciskās darbības veids ir atkritumu apstrāde un izvietošana. Komersants nodrošina pilnu DS darbības ciklu, koordinējot visus tehnoloģiskos un loģistikas procesus, kā arī naudas plūsmas starp DS dalībniekiem – iepakotājiem/iepakojuma importētājiem, pircējiem, tirgotājiem un atgrieztā iepakojuma pārstrādātājiem.

DS valstī pēc vairākkārtējiem mēģinājumiem tika ieviesta saistībā ar 2018.gada grozījumiem Eiropas Savienības noteiktajās normās⁵, kas noteic ļoti augstus pārstrādes rādītājus tirgū laistajam iepakojumam (*piemēram attiecībā uz plastmasas (PET) iepakojumu, ražotājiem līdz 2025.gadam jāspēj savākt atpakaļ 77% no tirgū laistā PET iepakojuma, bet līdz 2030. gadam – 90%*).

DSO darbību kontrolē VVD un Regulators attiecībā uz DS dalības maksu⁶.

Ņemot vērā, ka DS darbību sāka 2022.gadā, atbilstoši DIO gada pārskata datiem uzņēmuma darbība 2021.gadā tikusi finansēta ar ilgtermiņa un īstermiņa aizņēmumiem no kredītiestādēm, ar kuriem varēja nodrošināt DS ieviešanu. Komersanta 2021.gada zaudējumi bija 765,8 tūkst. EUR. Tos plānots atgūt ar 2022.gadā piemēroto DS dalības maksu.

Maksas projekts (detalizēts aprēķins redzams **1.pielikumā**) sagatavots, ņemot vērā spēkā esošos līgumus, faktiskās un 2023.gadā plānotās resursu cenas, kā arī 2022.gada faktiskos un 2023.gadā prognozētos apsaimniekotā depoziā iepakojuma apjomus, izmaksas un ieņēmumus.

Maksas projekta galveno rādītāju salīdzinājums ar pašreiz piemēroto maksu pieejams [infogrammās](#) Regulatora tīmekļvietnē.

Ūdenssaimniecības, depoziā sistēmas un atkritumu departamenta
Depoziā sistēmas un atkritumu nodaļa

² Par depoziā iepakojuma apsaimniekošanas maksas lielumu, kas jānosaka saskaņā ar [Ministru kabineta noteiktu metodiku](#), savā starpā vienojas DSO un tirgotāji vai to pārstāvošās organizācijas.

³ 2021.gada 13.aprīļa līgums starp DIO un SIA Tomra Collection Latvia.

⁴ Saskaņā ar 2021.gada 14.janvāra līgumu starp VVD un DIO par depoziā sistēmas darbības nodrošināšanu Latvijā.

⁵ [Eiropas Parlamenta un Padomes 2018.gada 30.maija Direktīva 2018/852/ES](#), ar ko groza Direktīvu 94/62/EK par iepakojumu un izlietoto iepakojumu.

⁶ Atbilstoši [Iepakojuma likuma](#) 18.¹⁸ pantam Regulatoram jāizskata arī potenciālās domstarpības, kas varētu rasties starp DSO un tirgotājiem vai dzērienu iepakotājiem (ražotājiem un importētājiem) saistībā ar [depoziā iepakojuma apsaimniekošanas maksu](#), ja iesaistītās puses strīdus nevēlēsies risināt tiesas ceļā.

1.pielikuma 2.daļa: DIO depozīta sistēmas dalības maksas projekts, salīdzinot ar pašreiz piemēroto maksu

Nr.	Postenis	Apz.	Mērv.	Pašlaik piemērotā maksa							Maksas projekts							Maksas projekta aprēķins, salīdzinot ar spēkā esošo maksu									
				Vienreiz lietojamais iepakojums					Atkārtoti lietojamais iepakojums		Kopā	Vienreiz lietojamais iepakojums					Atkārtoti lietojamais iepakojums		Kopā	Vienreiz lietojamais iepakojums					Atkārtoti lietojamais iepakojums		Kopā
				PET (caursp.)	PET (krāsaina)	Metāls (AL)	Metāls (Fe)	Stikls	Universāla dizaina	Individuāla dizaina		PET (caursp.)	Plastmasa (krāsaina)	Metāls (AL)	Metāls (Fe)	Stikls	Universāla dizaina	Individuāla dizaina		PET (caursp.)	Plastmasa (krāsaina)	Metāls (AL)	Metāls (Fe)	Stikls	Universāla dizaina	Individuāla dizaina	
3.	Depozīta sistēmas nodrošināšanas saimnieciskās darbības izmaksas (fiksētās izmaksas)	I _{ns}	EUR	973 036	973 036	993 270	10 541	222 871	323 053	34 835	3 530 640	934 100	995 894	1 120 571	7 102	888 998	409 478	104 426	4 460 570	-4%	2%	13%	-33%	299%	27%	200%	26%
3.2.	Depozīta iepakojuma šķirošanas, uzskaites un sagatavošanas pārstrādei un reģenerācijai centra pamatlīdzekļu nolietojuma un nemateriālo ieguldījumu vērtības norakstījuma izmaksas	I _{nod}	EUR	163 943	163 943	157 433	1 758	30 468	54 733	-	572 279	164 519	98 127	108 655	1 407	146 680	12 483	6 289	538 160	0%	-40%	-31%	-20%	381%	-77%	-	-6%
3.2.1.	Pamatlīdzekļu nolietojums, t.sk.:	I _{nod,pm}	EUR	163 943	163 943	157 433	1 758	30 468	54 733	-	572 279	156 248	87 795	97 607	1 329	143 037	7 236	4 429	497 681	-5%	-46%	-38%	-24%	369%	-87%	-	-13%
3.2.1.1.	ēkas, būves		EUR	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.2.1.2.	iekārtas, mehānismi		EUR	150 215	150 215	144 250	1 611	27 917	50 150	-	524 357	152 171	82 705	92 162	1 291	141 246	4 653	3 513	477 740	1%	-45%	-36%	-20%	406%	-91%	-	-9%
3.2.1.3.	pārējie		EUR	13 728	13 728	13 183	147	2 551	4 583	-	47 921	4 077	5 090	5 445	38	1 792	2 583	916	19 941	-70%	-63%	-59%	-74%	-30%	-44%	-	-58%
3.2.2.	Nemateriālo ieguldījumu vērtības norakstījums	I _{nod,mem}	EUR	-	-	-	-	-	-	-	-	8 272	10 332	11 048	78	3 642	5 247	1 860	40 479	-	-	-	-	-	-	-	-
3.3.	Kredīta procentu maksājumi	I _{kr}	EUR	41 232	41 232	39 595	442	7 663	13 765	-	143 929	54 673	47 955	52 011	486	38 567	17 183	6 429	217 304	33%	16%	31%	10%	403%	25%	-	51%
3.4.	Personāla izmaksas	I _{pers}	EUR	375 688	375 688	360 771	4 028	69 820	125 425	34 835	1 346 255	372 284	484 334	423 621	2 093	338 685	209 336	48 743	1 879 096	-1%	29%	17%	-48%	385%	67%	40%	40%
3.4.1.	Darba samaksa		EUR	302 755	302 755	290 733	3 246	56 266	101 076	28 072	1 084 902	303 670	396 007	352 957	1 713	283 648	159 529	39 690	1 537 214	0%	31%	21%	-47%	404%	58%	41%	42%
3.4.2.	Sociālās apdrošināšanas izmaksas		EUR	72 934	72 934	70 038	782	13 554	24 349	6 763	261 353	68 613	88 327	70 665	380	55 037	49 807	9 053	341 882	-6%	21%	1%	-51%	306%	105%	34%	31%
3.5.	Depozīta iepakojuma šķirošanas, uzskaites un sagatavošanas pārstrādei un reģenerācijai tehnoloģisko procesu nodrošināšanas izmaksas	I _{ehn}	EUR	126 477	126 477	183 253	1 494	66 543	42 225	-	546 469	172 692	153 332	309 524	1 525	290 447	63 242	4 976	995 739	37%	21%	69%	2%	336%	50%	-	82%
3.5.1.	Transporta līdzekļu, iekārtu remonts, uzturēšana		EUR	16 593	16 593	15 934	178	3 084	5 540	-	57 922	15 422	19 740	18 726	43	6 795	1 664	123	62 513	-7%	19%	18%	-76%	120%	-70%	-	8%
3.5.2.	Būvju un ēku uzturēšana, noma, komunālie pakalpojumi		EUR	109 884	109 884	105 521	1 178	20 422	36 685	-	383 575	157 270	133 592	129 407	1 481	123 364	61 579	4 853	611 546	43%	22%	23%	26%	504%	68%	-	59%
3.5.3.	Depozīta iepakojuma transportēšana uz pārstrādes un reģenerācijas vietu		EUR	-	-	61 797	138	43 037	-	-	104 972	-	-	161 392	-	160 288	-	-	321 680	-	-	161%	-100%	272%	-	-	206%
3.6.	Administrācijas izmaksas, kas nav iekļautas citos izmaksu postešos	I _{adm}	EUR	109 619	109 619	105 267	1 175	20 372	36 597	-	382 650	118 846	148 336	158 524	1 112	52 125	74 826	26 502	580 271	8%	35%	51%	-5%	156%	104%	-	52%
3.7.	Sabiedrības informēšanas izmaksas	I _{zgl}	EUR	150 685	150 685	144 702	1 616	28 004	50 307	-	526 000	51 085	63 810	68 235	480	22 495	32 408	11 486	250 000	-66%	-58%	-53%	-70%	-20%	-36%	-	-52%
3.8.	Pārējās izmaksas	I _c	EUR	5 391	5 391	2 249	28	-	-	-	13 058	-	-	-	-	-	-	-	-	-100%	-100%	-100%	-100%	-	-	-	-100%
4.	Nodevas	I _{nod}	EUR	-	-	-	-	-	-	-	-	20 011	24 628	27 108	192	8 942	12 308	5	93 195	-	-	-	-	-	-	-	-
5.	Nodokļi	I _{nod}	EUR	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6.	Depozīta sistēmas nodrošināšanai nepieciešamās izmaksas, (2.+3.+4.+5.)	I	EUR	4 127 421	4 127 421	3 632 619	40 010	1 015 865	1 883 617	472 492	15 299 443	4 894 451	6 028 530	5 267 249	34 806	3 392 352	5 501 685	444 503	25 563 576	19%	46%	45%	-13%	-	192%	-6%	67%

1.pielikuma 3.daļa: DIO depozīta sistēmas dalības maksas projekts, salīdzinot ar pašreiz piemēroto maksu

Nr.	Postenis	Apz.	Mērv.	Pašlaik piemērotā maksa							Maksas projekts							Maksas projekta aprēķins, salīdzinot ar spēkā esošo maksu									
				Vienreiz lietojamais iepakojums					Atkārtoti lietojamais iepakojums		Kopā	Vienreiz lietojamais iepakojums					Atkārtoti lietojamais iepakojums		Kopā	Vienreiz lietojamais iepakojums					Atkārtoti lietojamais iepakojums		Kopā
				PET (caursp.)	PET (krāsaina)	Metāls (AL)	Metāls (Fe)	Stikls	Universāla dizaina	Individuāla dizaina		PET (caursp.)	Plastmasa (krāsaina)	Metāls (AL)	Metāls (Fe)	Stikls	Universāla dizaina	Individuāla dizaina		PET (caursp.)	Plastmasa (krāsaina)	Metāls (AL)	Metāls (Fe)	Stikls	Universāla dizaina	Individuāla dizaina	
7.	Ieņēmumi saskaņā ar metodikas 9.punktu (7.1.-7.2.+7.3.+7.4)	Ien	EUR	4 252 840	3 962 949	5 302 682	32 180	711 524	1 056 900	-	15 319 076	3 356 512	2 202 444	4 651 563	20 550	1 140 587	425 936	32 667	11 830 258	-21%	-44%	-12%	-36%	60%	-60%	-	-23%
7.1.	Ieņēmumi no neatmaksātās depozīta maksas	Ien _{dep}	EUR	3 165 750	3 165 750	3 819 550	30 800	547 200	1 056 900	-	11 785 950	1 258 900	1 222 381	1 759 375	13 232	743 605	468 169	-	5 465 663	-60%	-61%	-54%	-57%	36%	-56%	-	-54%
7.2.	Tirgus saistību vērtības korekcija	Ien _{dep, kor}	EUR	-	-	-	-	-	-	-	-	69 622	84 570	93 559	659	32 116	42 234	-	322 759	-	-	-	-	-	-	-	-
7.3.	Ieņēmumi no pārstrādei un reģenerācijai sagatavotā depozīta iepakojuma pārdošanas	Ien _{pard}	EUR	1 087 090	797 199	1 483 132	1 380	164 324	-	-	3 533 126	2 167 234	1 064 633	2 985 747	7 977	429 097	-	-	6 654 687	99%	34%	101%	478%	161%	-	-	88%
7.4.	Citi ieņēmumi saistībā ar depozīta sistēmas nodrošinājuma pakalpojumu	Ien _c	EUR	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	32 667	32 667	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8.	Depozīta sistēmas dalības maksas izmaksas, (6.-7.)	I _{dal}	EUR	-125 419	164 471	-1 670 064	7 830	304 341	826 717	472 492	-19 633	1 537 939	3 826 086	615 686	14 257	2 251 765	5 075 749	411 835	13 733 318	-1326%	2226%	-137%	82%	640%	514%	-13%	-70051%
9.	Apzīmējuma rentabilitāte																										
9.1.	Rentabilitātes procents	r _{ired}	%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%		3,3%	3,3%	3,3%	3,3%	3,3%	3,3%			-	-	-	-	-	-	-	-
9.2.	Peļņa, (8 x 9.1.)	P _{rent}	EUR	-	-	-	-	-	-	-		50 197	124 879	20 095	465	73 495	165 667	13 591	448 389	-	-	-	-	-	-	-	-
10.	Depozīta sistēmas dalības maksas izmaksas ar rentabilitāti, (8.+9.2.)	I _{rent}	EUR	-125 419	164 471	-1 670 064	7 830	304 341	826 717	472 492	-19 633	1 588 136	3 950 965	635 782	14 722	2 325 260	5 241 416	425 426	14 181 707	-1366%	2302%	-138%	88%	664%	534%	-10%	-72335%
11.	Korekcija par iepriekšējā perioda faktiskās saimnieciskās darbības finanšu rezultātu	Ko _{rez}	EUR	- 222 797	- 222 797	- 213 951	- 2 389	- 41 406	- 74 382	- 7 856	- 785 577	1 103 282	509 486	1 331 628	17 767	292 582	- 52 864	- 45 537	3 156 343	-595%	-329%	-722%	-844%	-807%	-29%	480%	-502%
12.	Plānotās saimnieciskās darbības finanšu rezultātā kārtējā gadā (9.2.-11.)	Re _{zi}	EUR	222 797	222 797	213 951	2 389	41 406	74 382	7 856	785 577	-1 053 085	-384 607	-1 311 533	-17 302	-219 087	218 531	59 128	-2 707 954	-573%	-273%	-713%	-824%	-629%	194%	653%	-445%
13.	Depozīta sistēmas dalības maksas izmaksas pēc korekcijas, (10.-11.)	I _{dal, kor}	EUR	97 378	387 268	-1 456 113	10 219	345 747	901 098	480 347	765 944	484 854	3 441 479	-695 847	-3 045	2 032 678	5 294 281	470 963	11 025 363	398%	789%	-52%	-130%	488%	488%	-2%	1339%
14.	Depozīta sistēmas dalības maksa, (13./1.1.)	M _{dal}	EUR/vien.	0,0009	0,0037	0,0000	0,0093	0,0180	0,0256	0,0126		0,0048	0,0282	0,0000	0,0000	0,0439	0,0869	0,0216		433%	662%	-	-100%	144%	239%	71%	